

Βρυξέλλες, 13 Οκτωβρίου 2022
(OR. en)

13426/22

RECH 534
FIN 1058

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 13 Οκτωβρίου 2022

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12762/22 RECH 507 FIN 955

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 15/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Ο ορθός σχεδιασμός των μέτρων για τη διεύρυνση της συμμετοχής στο «Ορίζων 2020» δεν αρκεί: η επίτευξη βιώσιμης αλλαγής θα εξαρτηθεί κυρίως από τις προσπάθειες των εθνικών αρχών»
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 15/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Ο ορθός σχεδιασμός των μέτρων για τη διεύρυνση της συμμετοχής στο «Ορίζων 2020» δεν αρκεί: η επίτευξη βιώσιμης αλλαγής θα εξαρτηθεί κυρίως από τις προσπάθειες των εθνικών αρχών», τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο στις 13 Οκτωβρίου 2022.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 15/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο:

«Ο ορθός σχεδιασμός των μέτρων για τη διεύρυνση της συμμετοχής στο «Ορίζων 2020» δεν αρκεί: η επίτευξη βιώσιμης αλλαγής θα εξαρτηθεί κυρίως από τις προσπάθειες των εθνικών αρχών»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- τον ειδικό στόχο ‘Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής’ του προγράμματος «Ορίζων 2020» που αποσκοπεί στην πλήρη αξιοποίηση της δεξαμενής ταλέντων της Ευρώπης και τη διασφάλιση τόσο της μεγιστοποίησης όσο και της ευρείας κατανομής των οφελών μιας οικονομίας που βασίζεται στην καινοτομία σε ολόκληρη την Ένωση, με βάση την αρχή της αριστείας·
- τα συμπεράσματά του της 1ης Δεκεμβρίου 2017 με τίτλο «Από την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» προς το ένατο πρόγραμμα-πλαίσιο»¹, στα οποία αναγνωρίζει ότι τα μέτρα που αφορούν την «εξάπλωση της αριστείας και τη διεύρυνση της συμμετοχής» (SEWP) πρέπει να συνεχιστούν και να ενισχυθούν, περιλαμβανομένης της παρακολούθησης της SEWP ως εγκάρσιου ζητήματος·
- τα συμπεράσματά του της 1ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με «τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE)»², στα οποία τονίζει την ανάγκη να ενεργοποιηθεί πλήρως και να αξιοποιηθεί το δυναμικό του EXE ώστε να συμβάλει στην επίτευξη περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων πολιτικής μέσω στοχευμένων μέτρων σε εθνικό ή/και ενωσιακό επίπεδο για να προωθηθεί και να διευκολυνθεί η ανοικτότητα και τη πολυδεκτικότητα των δικτύων συνεργασίας και να μειωθούν ο κατακερματισμός και οι ανισότητες μεταξύ και εντός των κρατών μελών·

¹ 15320/17

² 13567/20

1. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την ειδική έκθεση αριθ. 15/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο: *Ο ορθός σχεδιασμός των μέτρων για τη διεύρυνση της συμμετοχής στο «Ορίζων 2020» δεν αρκεί: η επίτευξη βιώσιμης αλλαγής θα εξαρτηθεί κυρίως από τις προσπάθειες των εθνικών αρχών*³ και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις απαντήσεις της Επιτροπής που συνοδεύουν την ειδική έκθεση⁴. ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ τις διαπιστώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι τα μέτρα διεύρυνσης που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» αντιμετώπισαν ορισμένα από τα αίτια της χαμηλής συμμετοχής ορισμένων κρατών μελών στο πρόγραμμα-πλαίσιο και ότι ορισμένα έργα έχουν ήδη αποφέρει θετικά άυλα και απτά αποτελέσματα. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ το συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι για να επιτευχθεί ουσιαστική, βιώσιμη αλλαγή είναι αναγκαίες συνεχείς εθνικές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στα εθνικά συστήματα έρευνας και καινοτομίας.
2. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να ενισχυθεί και να επεκταθεί η χρήση του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία των συνοδευτικών μέτρων στο πλαίσιο του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής, καθώς και του μέσου τεχνικής υποστήριξης για τη στήριξη των κρατών μελών στην ενίσχυση του εθνικού τους συστήματος έρευνας και καινοτομίας. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να λάβει υπόψη τα διάφορα εθνικά συστήματα και τις μεταρρυθμίσεις που έχουν ήδη δρομολογήσει τα κράτη μέλη και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τους τακτικούς διαλόγους πολιτικής σε εθελοντική βάση μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στα σχετικά φόρουμ για τον από κοινού προσδιορισμό τρόπων υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχεδιάζονται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, λαμβανομένης υπόψη της αρμοδιότητας των κρατών μελών.

³ Η ειδική έκθεση διατίθεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες στον ιστότοπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR22_15/SR_Horizon_2020_Widening_EL.pdf.

⁴ Οι απαντήσεις της Επιτροπής που συνοδεύουν την ειδική έκθεση διατίθενται σε όλες τις επίσημες γλώσσες στον ιστότοπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/COM-Replies-SR-22-15/COM-Replies-SR-22-15_EL.pdf

3. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να επιδιωχθεί μια πιο ισορροπημένη γεωγραφικά συμμετοχή των χωρών διεύρυνσης στα μέτρα διεύρυνσης· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να παρακολουθεί τα επίπεδα συμμετοχής και να αξιολογεί την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του συνολικού χαρτοφυλακίου μέτρων διεύρυνσης, συμπεριλαμβανομένων των νέων μέτρων που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», και, εάν προκύψουν συνεχείς σημαντικές ανισορροπίες, να αξιολογήσει την ανάγκη για πιο εξατομικευμένες δράσεις και στοχευμένες δραστηριότητες δικτύωσης, μεταξύ άλλων μέσω των εθνικών σημείων επαφής, προκειμένου να επιτευχθεί ευρύτερο επίπεδο συμμετοχής και να αντιμετωπιστούν οι ανισότητες στη συμμετοχή μεταξύ των χωρών διεύρυνσης, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η κατανομή της χρηματοδότησης εξακολουθεί να βασίζεται στην αρχή της αριστείας·
4. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να διευκολυνθεί η έγκαιρη διαθεσιμότητα συμπληρωματικής χρηματοδότησης· ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των συνεργειών μεταξύ των ενωσιακών προγραμμάτων, αφενός, και μεταξύ του ευρωπαϊκού, του εθνικού και του περιφερειακού επιπέδου, αφετέρου, προκειμένου να διασφαλιστεί ο συνεκτικός προγραμματισμός και η υλοποίηση και να συρρικνωθεί το χάσμα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις καθυστερήσεις στην εκτέλεση της συμπληρωματικής χρηματοδότησης και να επιδιώξουν την απλούστευσή της·
5. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να ενισχυθεί η ικανότητα των δικαιούχων των έργων να αξιοποιούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να ενισχύσει την κατάρτιση και την καθοδήγηση που παρέχεται για τη διεύρυνση των δικαιούχων των έργων, να προωθήσει τις επαφές μεταξύ δικαιούχων και δυνητικών εταίρων, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας, και να ενθαρρύνει την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας των μέτρων διεύρυνσης· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα παροχής στήριξης προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται στο πλαίσιο μέτρων διεύρυνσης·
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για ενίσχυση της παρακολούθησης των μέτρων διεύρυνσης· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να προσδιορίσει δείκτες για την αξιολόγηση της συμβολής των μέτρων διεύρυνσης στις βασικές κατευθύνσεις επιπτώσεων, ακόμη και πέραν της διάρκειας των επιμέρους έργων, και να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των μέτρων διεύρυνσης στη συμμετοχή στο πρόγραμμα-πλαίσιο·

7. ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να λάβει υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 15/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την εφαρμογή των σημερινών και τον σχεδιασμό των μελλοντικών μέτρων διεύρυνσης στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και της προετοιμασίας του επόμενου προγράμματος-πλαισίου.
-